

84 évesen különös öröm ért. A Csorba Társaság kitüntetésében részesültem Pintér László könyvtáros, a Társaság elnöke indítványára. A Blog Vendégoldalára kerültem Nagy Imre irodalomtudós, egyetemi tanár és Aknai Tamás művészettörténész egyetemi tanár közé. Tudománytörténeti és várostörténeti írásaimmal próbáltam kifejezni Pécshez fűződő ragaszkodásomat és szeretetemet. Ez lehet az oka a jól eső elismerésnek. Mint gyógyszerész egyetemi tanár, a botanika és gyógynövények megismerésére törekedtem egész életem során. A Mecsek és a növények Pécshez kötnek a mai napig. Példaképeim közül kiemelkedő egyéniség volt Horvát Adolf Olivér, a Mecsek nagy botanikusa és Tóth István, a magyar nyelv kiváló művelője. Mindketten a Széchenyi István Gimnázium tanárai. Egy iskolapadban ültem Sólyom Lászlóval, akiből később jogtudós és köztársasági elnök lett.

Gyermekkoromban különös vonzalmat éreztem a növények iránt. Még olvasni sem tudtam, amikor édesapámtól megkaptam Jávorka Sándor és Csapody Vera Kis Növényhatározóját. A színes képek alapján felismertem a környék, később a Mecsek virágos növényeit.

80 év elteltével bottal csoszogó öreg bácsiként sétálok lakásom környékén, rendszerint a kerítések mentén a kisboltba és vissza a Semmelweis u. 11-be. Itt lakom születésem óta, mostani lakásomban voltam kis gyermek, itt éltek szüleim, s ez a hely az utolsó állomás. Ezt az utcát régen Ispitalja, később Belgrádi utcának hívták. Két képet idézek fel, az egyikhez édesanyám elmondása szerint a lakásunkra látogató (felszabadító) szovjet katonatisztek körül nézve lakásunkban tréfásan megjegyezték a képre: - Ah, Heil Hitler! Mivel karomat így lendítettem a falon függő fénykép szerint.

A másik kép ábrázolja a ház környékén tett tanulmányutamat nagyanyám kíséretében. Itt alkalmam volt cicákkal is megismerkedni. A gyerekkori apró élmények most újra idéződnek. Ma is cicák vesznek körül. Ők közvetítik a ragaszkodó szeretetet, legyőzve az ellenállhatatlan vágyat a párkányra repülő kis cinkék és rigók iránt.

Öreg napjaiban tett sétáimon csodával szemlélem a házak előtti kerítéseken megtelepedő parány kis növényeket. Közülük nagyon kedvelem a szélsőséges időjárást elviselő apró páfrányokat, a kerítés repedéseiben meghúzódó aranyos fodorkát és kövi fodorkát (L. első növényképet). Idén úgy tűnt, hogy a fagy miatt elpusztulnak. Összezsugorodtak, mintha kiszáradnának. A januári eső életre keltette őket és vígan zöldellnek, apró rügyeket fejlesztenek. S körülöttük megannyi mohapárna és zuzmókolónia! Csodaálva szépségüket, apró spóratartó tokocskáikat (L. második növénykép), eszembe

jut Boros Ádám budapesti professzor, akitől kezdő botanikusként sokat tanultam növényismeretet, aki a mohák nagy tudósaként írta be nevét a magyar botanika történetébe.

Boros Ádám fiatal koromban nagy hatással volt rám. A Bakonyban és Vértesben tett agrobotanikai gyűjtőútjainkon pihenés közben elővette kis füzetét, Madách nagy művének, Az ember tragédiájának füzetformájú kiadását, s abból olvasott fel szebbnél szebb gondolatokat. Ő kedveltette meg velem Áprily Lajos verseit, természetszemlélő költői világát.

Egyébként azt is Boros Ádámtól tudtam meg, hogy a mohák és zuzmók jól jelzik a levegőt szennyező vegyületek mennyiségét. Például a savas esőket, a kénessav jelenlétét. Érzékenyek, nem képesek terjedni, fotoszintézisük is károsodik. Ha épek a kis telepek, akkor tiszta a levegő.

Folytatva a rendszeres sétáimon szerzett botanikai élményeimet, tavasszal a ház előtti kertekben pompáznak a téltemetők, a hóvirágok, később a fürtös gyöngyikék, a kék májvirágok és a sárga kankalinok. Ezeket a lakosok telepítették a kis előkertekbe. Néha itt-ott fellelhető a mecseki illatos

hunyor korán virító bokrocskája. Csodaszépek a virágzó japán birsek, a sárgálló sombokok. Minden tavasszal megújuló élményt adnak!

A szeretetre méltó tudomány, a botanika édestestvére a verseknek. A magyar költészet csodáit is áthatja a növények élete, végtelen gazdagsága. Ezt a szemléletet próbálom követni tisztelve Csorba Győző életművét.

Szabó László Gyula TTK Növénytani Tanszék ny. vezetője, GYTK Gyógyszerészeti Intézet emeritus professzora